Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
N. WAHL
представено на 26 март 2015 година[1]

Дело C-597/13 P

Total SA
срещу

Европейска комисия

„Жалба — Конкуренция — Картели — Пазар на парафинови восъци в Европейското икономическо пространство и германски пазар на суров парафин — Определяне на цените и подялба на пазарите — Решение, с което се установява нарушение на правилата на конкуренцията — Нарушение, извършено от дъщерно дружество, което е изцяло притежавано от дружеството майка — Презумпция за решаващо влияние на дружеството майка върху дъщерното дружество — Отговорност на дружеството майка, произтичаща единствено от неправомерното поведение на неговото дъщерно дружество — Последици за правното положение на дружеството майка от постановеното спрямо дъщерното дружество съдебно решение“

I – **Въведение**

1. Предмет на настоящото дело е жалба срещу решението на Общия съд на Европейския съюз от 13 септември 2013 г., Total/Комисия[2].

2. По това дело Съдът следва в частност да определи какви са последиците за правното положение на дружеството майка от постановеното спрямо негово дъщерно дружество съдебно решение[3], когато отговорността на дружеството майка произтича единствено от неправомерното поведение на дъщерното дружество. Според мен делото дава повод да се подчертае, че по силата на член 266, първа алинея ДФЕС[4] задължена да изведе последиците от решенията на Съда и на Общия съд е на първо място Европейската комисия. Затова, наред с някои уточнения относно обхвата на това задължение за изпълнение в случай на обжалване от страна на правен субект, осъден да заплати глоба съвместно и солидарно с други субекти, Съдът ще трябва — в продължение на изводите си от решение Комисия/Tomkins[5] — да предостави и някои разяснения относно обхвата и пределите на правомощията на съда, когато се произнася по паралелно подадени жалби на правни субекти, солидарно осъдени и санкционирани за нарушение на правото на Съюза в областта на конкуренцията.

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — T-548/08, EU:T:2013:434, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“.

3 — В конкретния случай става дума за решението по дело Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), постановено на същия ден като обжалваното съдебно решение.

4 — Тази разпоредба гласи, че „[и]нституцията, [...] чийто акт е бил отменен [...], е длъжна да предприеме необходимите мерки за изпълнение на решението на Съда на Европейския съюз“.

5 — C-286/11 P, EU:C:2013:29.

3. Освен това Съдът следва да се произнесе относно обхвата на съдебния контрол върху мотивите за неприемането на доказателствените факти и доводите, които дружеството майка е посочило, за да обори презумпцията, че упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното си дружество.

II – **Обстоятелства, предхождащи спора**

4. Общият съд резюмира обстоятелствата по спора и съдържанието на спорното решение в точки 1—16 от обжалваното съдебно решение, към които препращам за повече подробности.

5. За анализа на настоящата жалба ще се ограничa да напомня следното.

6. С Решение C(2008) 5476 окончателен от 1 октомври 2008 година относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/39.181 — Восъци за свещи) (наричано по-нататък „спорното решение“) Комисията установява, че жалбоподателят и изцяло притежаваното му дъщерно дружество Total France SA (наричано по-нататък „Total France“) заедно с други предприятия са нарушили член 81, параграф 1 ЕО и член 53, параграф 1 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 53, стр. 4), като са участвали в картел на пазара на парафинови восъци в Европейското икономическо пространство (ЕИП) и на германския пазар на суров парафин. Жалбоподателят — Total SA (наричан по-нататък „Total“), и неговото дъщерно дружество Total France са сред адресатите на спорното решение.

7. Според Комисията служители на Total France са участвали пряко в нарушението през цялото му времетраене. Затова Комисията приема, че Total France носи отговорност поради участието си в картела (съображения 555 и 556 от спорното решение). Освен това между 1990 г. и края на нарушението повече от 98 % от капитала на Total France е пряко или косвено притежание на Total. Комисията счита, че на това основание може да се презюмира, че Total е упражнявало решаващо влияние върху поведението на Total France, като двете дружества са били част от едно и също предприятие (съображения 557—559 от спорното решение).

8. Размерът на наложените в случая глоби е изчислен въз основа на Насоките относно метода за определяне на глобите, налагани по силата на член 23, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1/2003[6], в сила към момента на връчването на изложението на възраженията.

9. Съгласно тези насоки Комисията определя на 128 163 000 EUR общия размер на глобата за жалбоподателя и неговото дъщерно дружество (съображение 785 от спорното решение).

10. Съгласно разпоредителната част на спорното решение:

„Член 1

Изброените по-долу предприятия са нарушили член 81, параграф 1 [ЕО], както и, считано от 1 януари 1994 г., член 53 от Споразумението за ЕИП, като през посочените периоди са участвали в продължено споразумение и/или в съгласувана практика в сектора на парафиновите восъци на общия пазар, а от 1 януари 1994 г. — и в ЕИП:

[…]

Total France […]: от 3 септември 1992 г. до 28 април 2005 г. и

6 — ОВ C 210, 2006 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 264 (наричани по-нататък „Насоките от 2006 г.“).

Total […]: от 3 септември 1992 г. до 28 април 2005 г.

По отношение на изброените по-долу предприятия и за съответно посочените периоди нарушението засяга и суровия парафин, продаван на крайни клиенти на германския пазар:

[…]

Total France […]: от 30 октомври 1997 г. до 12 май 2004 г. и

Total […]: от 30 октомври 1997 г. до 12 май 2004 г.

Член 2

За посоченото в член 1 нарушение се налагат следните глоби:

[…]

Total France […], съвместно и солидарно с Total […]: 128 163 000 EUR.

[…]“.

III – **Обжалваното съдебно решение и решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08)**

11. На 16 декември 2008 г. жалбоподателят подава в секретариата на Общия съд жалба, като посочва общо девет основания. Първите седем основания са изтъкнати в подкрепа на исканията за отмяна на спорното решение в частта, в която се отнася до жалбоподателя, и по същество се свеждат до твърдения, че той не може да отговаря за неправомерното поведение на дъщерното му дружество Total France. Последните две основания са посочени в подкрепа на предявените при условията на евентуалност искания за отмяна или намаляване на наложената на жалбоподателя глоба.

12. В обжалваното съдебно решение Общият съд не констатира да е налице нито едно от изложените основания, поради което изцяло отхвърля жалбата. Що се отнася по-конкретно до искането за изменение на размера на глобата, в точка 224 от обжалваното съдебно решение Общият съд прави следния извод:

„Що се отнася до упражняването на правомощията му за пълен съдебен контрол, Общият съд заключава, че жалбоподателят не е доказал със [спорното] решение да са допуснати грешки или нарушения, които да дават основание за отмяна или намаляване на наложената му глоба. Общият съд също така намира, че с оглед на всички обстоятелства по случая, по-специално тежестта и продължителността на извършеното от жалбоподателя нарушение, размерът на наложената му глоба е подходящ“.

13. В постановеното на същия ден решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423) Общият съд констатира, че не са налице посочените основания, с изключение на осмото, а именно незаконосъобразност на изчислителния метод, предвиден в точка 24 от Насоките от 2006 г. Общият съд приема, че когато е определяла коефициента, отразяващ продължителността на участието на Total France в нарушението, Комисията е нарушила принципите на пропорционалност и равно третиране, като е приравнила периодите на участие от 7 месеца и 28 дни (за парафиновите восъци) и от 6 месеца и 12 дни (за суровия парафин) на участие от цяла година. В резултат на това Общият съд намалява общия размер на наложената на жалбоподателя глоба от 128 163 000 EUR на 125 459 842 EUR.

IV – **Производството пред Съда и исканията на страните**

14. С жалбата си Total моли Съда:

— като главно искане:

  — да отмени обжалваното съдебно решение,

  — да уважи исканията, предявени в първоинстанционното производство пред Общия съд, и

  — вследствие на това да отмени спорното решение в частта, в която се отнася до Total,

— при условията на евентуалност, да упражни правомощието си за изменение, за да намали размера на наложената му глоба, и

— при всички случаи да осъди Комисията да заплати всички съдебни разноски, включително направените в производството пред Общия съд.

15. Комисията иска жалбата да бъде отхвърлена и жалбоподателят да бъде осъден да заплати съдебните разноски, включително направените в производството пред Общия съд.

16. Страните представят писмени становища, а в съдебното заседание от 15 януари 2015 г. излагат и устно позициите си.

V – **Анализ на жалбата**

17. В жалбата са посочени три основания в подкрепа на главното искане за отмяна на обжалваното съдебно решение и три основания в подкрепа на предявеното при условията на евентуалност искане за изменение на размера на наложената на Total глоба.

18. Според Комисията повечето от изтъкнатите твърдения за наличие на основания за обжалване са недопустими и при всички случаи нито едно от тях не е основателно.

19. Следва да се констатира, че някои от твърденията по тези основания до голяма степен се припокриват и следователно трябва да се разгледат заедно.

20. Всъщност с доводите си по настоящото дело жалбоподателят по същество се оплаква, първо — и според мен това е главното му оплакване — че Общият съд не е намалил размера на наложената му глоба, въпреки че е намалил глобата на дъщерното му дружество, а в случая отговорността на жалбоподателя е само и единствено производна от отговорността на дъщерното дружество, което е единственото между тях, участвало пряко в нарушението (вж. по-специално твърденията по първото и третото основание), и второ, че Общият съд не е изпълнил задълженията си да упражни контрол върху преценката на доказателствата, които жалбоподателят е представил, за да обори възприетата в негов ущърб „презумпция за действително упражняване на решаващо влияние“.

21. В конкретния случай според мен е подходящо да започна анализа на настоящата жалба, като разгледам заедно първото и третото основание.

А – *По първото и третото основание*

1. Доводи на страните

22. По първото основание Total изтъква, че въпреки изцяло производния характер на отговорността му за разглежданото нарушение, в точка 224 от обжалваното съдебно решение Общият съд не е упражнил правомощието си да измени спорното решение, за да вземе предвид в негова полза грешката, допусната при определянето на продължителността на участието на дъщерното му дружество в посоченото нарушение. Разликата между първоначалната глоба и солидарно платимата глоба, намалена в резултат от решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), разлика, която възлиза на 2 704 158 EUR, нямала посочено правно основание и затова представлявала „нов тип глоба“, наложена вече единствено на жалбоподателя. Според Total е нарушено състезателното начало, тъй като този изменен извод за естеството на отговорността му е възприет с решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), без в нито един момент от производството той да е имал възможност да изрази становище по въпроса.

23. По третото основание Total изтъква, че извън нарушението на състезателното начало в резултат от налагането единствено в негова тежест на нов тип глоба, Общият съд е нарушил правото на Съюза в няколко отношения.

24. На първо място, Total смята, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото по отношение на обхвата на правомощието си за изменение на спорното решение. То изтъква, че съгласно член 31 от Регламент (ЕО) № 1/2003[7] Общият съд има правомощие само „да отмени, намали или увеличи наложената санкция“, но не и да изменя, както е направил в конкретния случай, извода за естеството на отговорността — солидарна и обща, нито глобата, която предвид този извод трябва да се наложи на субектите, образуващи общото предприятие, освен ако в рамките на контрола за законосъобразност не установи грешка в преценката по този въпрос.

25. На второ място, жалбоподателят твърди, че дори да се приеме, че съдът е бил оправомощен да упражни пълен съдебен контрол и да „измени“ глобата, която му е била наложена, без да е участвал пряко и конкретно в нарушението, все пак Общият съд се е произнесъл в нарушение на различни принципи, които съдът следва да спазва при упражняването на правомощието си да изменя оспорвания акт.

26. Най-напред, Total поддържа, че тогава се поставя въпросът дали Общият съд се е съобразил със съдебната практика относно солидарната отговорност на дружество майка, произтичаща от неправомерното поведение на неговото дъщерно дружество, и по-специално с решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29).

27. По-нататък, жалбоподателят твърди, че като за целите на определянето на глобата е констатирал по-малка продължителност на нарушението само по отношение на дъщерното дружество, Общият съд е допуснал неравно третиране между него и дъщерното му дружество, от една страна, и между него и останалите предприятия, осъдени за участие в същото нарушение, от друга. Според жалбоподателя Общият съд е използвал в изчисленията си различни параметри за една и съща релевантна величина, без това да е обективно обосновано, и така е нарушил произтичащото от принципа за равно третиране общо изискване за последователност при изчисляването на глобата.

7 — Регламент на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

28. Накрая, жалбоподателят посочва, че нарушението на принципа на пропорционалност, констатирано от Общия съд в решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), е налице и по отношение на Total. Тъй като глобата на Total не била изменена като глобата на неговото дъщерно дружество, наложената на Total глоба била несъразмерна, без да има обективни причини за това.

29. Комисията по същество смята, че първото основание е изтъкнато въз основа на погрешното допускане, че с отхвърлянето на жалбата срещу решението на Комисията Общият съд е изменил или утежнил извода за обхвата на отговорността на жалбоподателя, и затова според нея твърдението за наличие на това основание трябва да се отхвърли като неоснователно[8]. Също така, доколкото с това твърдение се оспорва решение, постановено по свързано дело, по което жалбоподателят е можел да подаде молба за встъпване, то трябвало да се приеме за неотносимо. Освен това твърдението, че е налице нарушение на състезателното начало, поради това че Общият съд не дал възможност на жалбоподателя да вземе отношение по предвиденото намаление на размера на глобата за дъщерното му дружество, според Комисията намира опровержение в решението на Съда по дело Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29). Накрая тя изтъква, че евентуалното нарушение от страна на Общия съд на определено процесуално право, например на състезателното начало, би могло да доведе до отмяна на решението на Общия съд само ако се докаже, че това нарушение е повлияло върху изхода на спора.

30. Що се отнася до третото посочено основание, Комисията смята, че трябва да се отхвърлят всички направени оплаквания, които всъщност почивали на погрешно тълкуване на решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29), което в никакъв случай не установявало задължение за Общия съд да се произнесе по смисъла на поддържаната от жалбоподателя теза.

2. Съображения

31. Според мен едва ли може да има съмнение, че когато Комисията наложи обща глоба за нарушение на правилата в областта на конкуренцията и едно от солидарно осъдените дружества изцяло я плати, от другия или другите солидарни длъжници вече не може да се изисква също да я платят. Всъщност при солидарните задължения изпълнението от един от съдлъжниците по принцип води до пълно погасяване на законовото задължение за плащане на всички други съдлъжници.

32. По същия начин, когато в резултат от обжалване пред съда на Европейския съюз глобата бъде намалена, според мен е съвсем очевидно, че не съществува правно основание от един от солидарните длъжници да се търси по-висок размер на глобата от определения от съда.

33. Според мен този извод на практика обвързва Комисията по силата на член 266, първа алинея ДФЕС, който задължава институцията, издала акта, да съобрази всички последици от частичната или пълната му отмяна.

34. Ето защо, въпреки че предприятията, които са съвместно и солидарно осъдени да заплатят глоба за нарушение на правото на Съюза в областта на конкуренцията, несъмнено са задължени да платят глобата изцяло, не би могло да дължат сума, надвишаваща тази, която в крайна сметка е била определена в резултат от обжалване и намаляване на размера на наложената с решението на Комисията глоба. За настоящото дело това означава, че щом отговорността на дружеството майка е само производна от отговорността на дъщерното му дружество, което е единственото

8 — Трябва да се отбележи, че в писмения си отговор Комисията сочи и недопустимост на твърдението за наличие на това основание, но в крайна сметка в писмената си дуплика се отказва от тази квалификация.

измежду тях, извършило конкретно нарушение на картелната забрана по член 101, параграф 1 ДФЕС, и щом освен това тези две дружества са осъдени солидарно да заплатят глоба, Комисията не може да изисква от дружеството майка глоба в по-висок размер от тази, която в крайна сметка дължи дъщерното дружество.

35. Този извод обаче не е безспорно възприет и в практиката на Комисията.

36. Нежеланието на Комисията да се съобразява с всички последици от съдебните решения, с които се намалява размерът на глобите на свързани субекти, за което свидетелства фактът, че се е стигнало до обжалване пред Съда по делото, приключило с решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29), изглежда все още съществува, както е видно от настоящото дело. Всъщност от Съда отново се иска да определи до каква степен и при какви условия дружество майка, подведено под отговорност за нарушение, извършено единствено от неговото дъщерно дружество, може да черпи полза от благоприятното решение на Общия съд по подадената от дъщерното дружество жалба, и по-специално от решението му да намали размера на глобата. Съдът следва преди всичко да определи дали в това отношение за съда на Съюза съществува не просто възможност, а задължение.

37. Споменатото нежелание на Комисията може би все още съществува поради допуснатите различия в подхода на Съда.

38. В това отношение в решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29) Съдът действително потвърждава схващането, че има случаи, в които отговорността на дружеството майка може да се разглежда като изцяло производна от отговорността на дъщерното му дружество [9]. Освен това според мен Съдът имплицитно потвърждава и правилото, изведено от Общия съд в точка 38 от решение Tomkins/Комисия [10], че щом дружеството майка е подведено под отговорност за нарушение единствено поради участието на негово дъщерно дружество в картела, отговорността му не може да бъде по-голяма от тази на дъщерното дружество [11].

39. По делото, по което е постановено решение Areva и др./Комисия [12], Съдът в същия смисъл приема, че когато отговорността на дружествата майки за нарушение на член 101 ДФЕС е изцяло производна от отговорността на дъщерно дружество, което последователно са притежавали, общият сбор на санкциите за дружествата майки не може да превишава размера на глобата на това дъщерно дружество.

40. За сметка на това посоченият извод не е възприет по други дела, по-конкретно по делата относно т.нар. картел „за промишлените торби“. Например по делото, по което е постановено решение Kendrion/Комисия [13], Съдът е трябвало да се произнесе именно по доводите — изложени пред Общия съд, но отхвърлени от него — че понятието за солидарна отговорност, смисълът на чието съществуване се открива в необходимостта да се гарантира действителното събиране на глобата, предполага дружеството майка да може да бъде държано отговорно само за заплащането на глобата, наложена на дъщерното дружество [14] (вж. точка 53 от решението).

9 — Точка 43 от решението.

10 — Решение Tomkins/Комисия (T-382/06, EU:T:2011:112, т. 38).

11 — Според мен този извод произтича от точка 37 от решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29), която гласи, че изложените от Комисията „съображения не са достатъчни, за да поставят под съмнение извода на Общия съд в точка 38 от обжалваното съдебно решение“.

12 — C-247/11 P и C-253/11 P, EU:C:2014:257, т. 137 и 138.

13 — C-50/12 P, EU:C:2013:771, т. 58.

14 — В онзи случай с обжалваното решение на Комисията е наложена глоба от 34 милиона евро на жалбоподателя и глоба от 2,2 милиона евро на дъщерното му дружество Fardem Packaging BV.

41. Съдът отхвърля тези доводи като неоснователни (вж. точка 58 от решението), като отбелязва, че дебатът е по-скоро фокусиран върху приложимостта в конкретния случай на 10-процентния таван на глобите съгласно Регламент № 1/2003, когато две различни юридически лица, например дружество майка и дъщерно дружество, вече не съставляват едно предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС (вж. точка 57 от решението).

42. По същия начин в решение FLS Plast/Комисия [15] Съдът отхвърля доводите на жалбоподателя, че Комисията не може да събира от последователните дружества майки глоба с по-висок размер от глобата на дъщерното дружество [16]. Съдът постановява, че „що се отнася до заплащането на глоба, наложена за нарушение на правилата за конкуренция, солидарността между две дружества, съставляващи един стопански субект, не бива да се свежда до някаква форма на гаранция, предоставяна от дружеството майка за заплащането на наложената на дъщерното дружество глоба и че доводи, според които това дружество майка не може да бъде осъдено да плати по-висока глоба от наложената на дъщерното му дружество, са неоснователни“ [17].

43. Ето защо изглежда, че практиката на Съда е белязана от известна непоследователност по въпроса дали дружество майка, което е подведено под отговорност за нарушение на член 101 ДФЕС поради действия, извършени единствено от неговото дъщерно дружество, и което именно за това е осъдено солидарно с посоченото дъщерно дружество да заплати глоба, може да бъде задължено да заплати по-голяма глоба от дължимата от дъщерното му дружество.

44. В светлината на тези уводни съображения настоящото дело предоставя възможност да се напомнят някои неща относно последиците за правното положение на дружеството майка от постановеното спрямо дъщерното дружество съдебно решение, когато е установено, че отговорността на дружеството майка произтича *единствено* от неправомерното поведение на дъщерното му дружество.

45. Ето защо, преди да пристъпя към същинския анализ на конкретните доводи на жалбоподателя, ще припомня някои основни положения по въпроса за правомощията на съда, и по-специално за възможностите, с които той разполага, когато разглежда паралелно подадени жалби на субекти, солидарно осъдени да заплатят обща глоба.

46. Като фон на този анализ следва да обсъдя освен това естеството и обхвата на отговорността на дружеството майка, когато е констатирано — както в настоящия случай — че само дъщерното му дружество е участвало пряко в нарушението [18].

а) Предварителни бележки

i) По въпроса дали дружеството майка, което не е участвало пряко в нарушението, носи отговорност за неправомерното поведение и от какво естество е тази отговорност

47. Вече е трайно прието, че презумпцията за отговорност на дружествата майки се основава най-вече на обстоятелството, че правото на конкуренцията използва понятието за *предприятие*, което обхваща всеки субект, който извършва икономическа дейност, независимо от правния му статут и начин на финансиране [19]. Понятието за предприятие трябва да бъде схващано като

15 — C-243/12 P, EU:C:2014:2006.

16 — Вж. обобщението на доводите на FLS Plast A/S пред Съда в точки 93—96 от решението.

17 — Решение FLS Plast/Комисия (C-243/12 P, EU:C:2014:2006, т. 107).

18 — Разглежданата тук хипотеза трябва ясно да се разграничава от хипотезата, в която на дружество майка е наложена глоба заради собственото му поведение — глоба, която тогава може да се различава по размер от наложената на дъщерното му дружество.

19 — Вж. решение Akzo Nobel и др./Комисия (C-97/08 P, EU:C:2009:536, т. 54 и цитираната съдебна практика).

обозначаващо една стопанска единица, макар от правна гледна точка тази единица да е съставена от няколко физически или юридически лица. Оттук следва, че при определени обстоятелства дадено юридическо лице, което не е извършител на нарушение на правото на конкуренцията, може въпреки това да бъде санкционирано за неправомерните действия на друго юридическо лице, щом като двете лица са част от един и същи стопански субект и в този смисъл формират предприятието, нарушило член 101 ДФЕС [20].

48. За поведението на дадено дъщерно дружество може да отговаря дружеството майка по-конкретно когато, макар и да има отделна правосубектност, това дъщерно дружество не определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, а прилага главно указанията, които са му дадени от дружеството майка, с оглед в частност на икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта. Всъщност се приема, че в подобна ситуация дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и следователно формират едно-единствено предприятие — обстоятелство, което позволява на Комисията да адресира до дружеството майка решение за налагане на глоби, без да се изисква да е доказано личното участие на последното в нарушението [21].

49. Другояче погледнато, ако се предположи, че конкретното участие в нарушението е установено само по отношение на дъщерното дружество, под отговорност може да бъде подведено и дружеството майка, за което има основание да се презюмира, че упражнява решаващо влияние върху дъщерното си дружество.

50. Макар Съдът многократно да е посочвал, че в подобна обстановка дружеството майка носи „лична“ отговорност [22], според мен с това просто се подчертава, че дружеството майка трябва да отговаря за антиконкурентните действия на дъщерното си дружество не в зависимост от това дали пряко е участвало в тях, а поради капиталовите и организационните връзки, които поддържа с дъщерното дружество, и също така се изтъква единството на стопанския субект, който те представляват.

51. Лична или не, отговорността на дадено дружество, възникнала единствено поради вертикалните му капиталови връзки с негово дъщерно дружество, несъмнено все пак е *изведена* от отговорността на дъщерното дружество [23].

52. Според мен оттук следва, че всяка грешка в констатациите относно конкретното участие на дъщерното дружество в нарушението — а съответно и в изчисляването на евентуално наложената за това глоба — би трябвало да ползва и дружеството майка.

53. Това е така, още повече че според най-разпространената практика при подобна обстановка Комисията *осъжда солидарно* съответните два субекта. Солидарното им осъждане означава, че тези субекти дължат една и съща глоба, като пълното или частичното погасяване на задължението на единия от тях логично се отразява и на задължението на другия.

54. В този смисъл трябва да се уточни, че при солидарно осъждане едва ли е възможно размерът на глобата да бъде намален само за единия от съответните субекти. Понятието за *солидарна* отговорност предполага, че лицето, което Комисията също привлича към отговорност за нарушението, не може да дължи *по силата на солидарността — като*

20 — Вж. по-специално решение Комисия и др./Siemens Österreich и др. (C-231/11 P—C-233/11 P, EU:C:2014:256, т. 43 и 45, както и цитираната съдебна практика).

21 — Вж. решение Akzo Nobel и др./Комисия (C-243/12 P,, EU:C:2009:536, т. 58 и 59, както и цитираната съдебна практика).

22 — За употреба на този израз в по-новата съдебна практика вж. по-специално решения Комисия/Parker Hannifin Manufacturing и Parker-Hannifin (C-434/13 P, EU:C:2014:2456, т. 39 и 51, както и цитираната съдебна практика), Schindler Holding и др./Комисия (C-501/11 P, EU:C:2013:522, т. 101) и Комисия и др./Siemens Österreich и др. (C-231/11 P—C-233/11 P, EU:C:2014:256, т. 44 и цитираната съдебна практика).

23 — Вж. решение Комисия и др./Siemens Österreich и др. (C-231/11 P—C-233/11 P, EU:C:2014:256, т. 47 и цитираната съдебна практика).

последица от привличането му към отговорност — сума, чийто размер надвишава определения размер на глобата за прекия извършител на нарушението[24]. Именно в този смисъл Общият съд уточнява в решение Tomkins/Комисия (T-382/06, EU:T:2011:112, т. 38), че когато дружеството майка не е участвало пряко в нарушението, отговорността му не може да бъде по-голяма от тази на неговото дъщерно дружество — подход, който Съдът видимо потвърждава.

55. С оглед на всички изложени съображения смятам, че когато дружество майка отговаря за нарушение единствено заради действията, извършени от негово дъщерно дружество, няма никакво законово основание посоченото дружество майка, осъдено солидарно с дъщерното дружество, да дължи глоба в по-голям размер, отколкото дъщерното му дружество.

56. Това не променя факта, че по силата на член 266, първа алинея ДФЕС в подобна хипотеза Комисията носи отговорността да съобрази последиците от съдебното решение, с което се намалява глобата на дъщерното дружество. Пълното и правилно изпълнение на решението на Съда според мен налага Комисията изцяло да вземе предвид намалението, определено в полза на дъщерното дружество, като по този въпрос тя не разполага с никаква свобода на преценка.

57. Както ще покажа по-нататък, намесата на съда по силата на правомощието му за пълен съдебен контрол с цел изравняване на посочените суми, която е напълно факултативна и почива на съображения за целесъобразност, е само възможност, която е налице при определени условия. Противно на становището на жалбоподателя, не може съдебната намеса да е задължителна.

ii) Правомощия на съда при разглеждането на паралелни жалби: изводите от съдебната практика от решение Комисия/AssiDomän Kraft Products и др.[25] до решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P)

58. Трайно установено е, че когато е сезиран с жалба за отмяна, съдът на Съюза не може да се произнася ultra petita[26]. Всъщност диспозитивното начало изисква съдът да се произнася само по конкретните искания на страните, освен, разбира се, когато става дума за основания и въпроси, по които в съответните случаи може да се произнесе служебно.

59. Именно въз основа на това ръководно начало в процеса в решение Комисия/AssiDomän Kraft Products и др. Съдът уточнява, че ако някой от адресатите на решението на Комисията реши да подаде жалба за отмяна, съдът на Съюза е сезиран да се произнесе само по отнасящата се до този адресат част от решението. За разлика от това, отнасящите се до останалите адресати части от решението, които не са били обжалвани, не попадат в предмета на спора, който съдът следва да реши[27]. В същия смисъл в решение Arcelor Mittal Luxembourg/Комисия и Комисия/ArcelorMittal Luxembourg и др.[28] Съдът подчертава, че ако адресат на решение на Комисията, с което се налага глоба за нарушение на правилата на конкуренция, реши да подаде жалба за отмяна, съдът на Съюза е сезиран само с тези части от решението, които се отнасят до този адресат. За разлика от това необжалваните части от решението, които се отнасят до други адресати, остават извън предмета на спора, който съдът на Съюза следва да реши.

24 — *Bernardeau*, L. и J.-P. Christienne. Les amendes en droit de la concurrence. Pratique décisionnelle et contrôle juridictionnel du droit de l'Union. — Coll. Europe(s), Bruxelles, Larcier, 1. ed., 2013, конкретно т. II.1231.

25 — C-310/97 P, EU:C:1999:407.

26 — Решение Комисия/AssiDomän Kraft Products и др. (C-310/97 P, EU:C:1999:407, т. 52 и цитираната съдебна практика.

27 — Пак там (т. 53).

28 — C-201/09 P и C-216/09 P, EU:C:2011:190, т. 141.

60. Тези дела обаче засягат особени случаи, като особеностите им са очертани в точки 47 и 48 от решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29) — отмяната на обжалваното решение по отношение на дадено дружество не е можела да породи никакво действие по отношение на другите дружества, които освен това са били адресати на друго, смятано за отделно решение. Всъщност няма особени пречки да се приеме, че въпросните адресати са били независими субекти, по отношение на които са приети различни решения или най-малкото съвкупност от напълно отделни индивидуални решения[29].

61. Случаят, по който е постановено решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29), е напълно различен.

62. В това решение, постановено от големия състав, Съдът всъщност приема, че когато дружеството майка не е участвало в нарушението, тоест *отговорността му е изцяло производна* от тази на дъщерното му дружество (първо условие), и същевременно е налице *идентичност на предмета* на паралелните жалби, подадени от дружеството майка и дъщерното му дружество (второ условие), допустимо е Общият съд да отчете в полза на дружеството майка направената в производството по жалбата на дъщерното дружество констатация за по-малка продължителност на нарушението и съответно да намали и размера на наложената глоба по отношение на дружеството майка.

63. В настоящия случай се поставя въпросът дали това не е нещо повече от възможност, която е налице при определени условия — дали всъщност при упражняването на пълен съдебен контрол Общият съд не е длъжен да намали размера на глобата на жалбоподателя в същата степен, в която я е намалил за неговото дъщерно дружество. Важно е наистина да се подчертае, че в решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29) е стоял единствено въпросът дали Общият съд *може* или не може да изравни посочените суми, а не дали *трябва* да го направи.

64. Има доводи, с които би могло в известен смисъл да се поддържа, че Общият съд има задължение да следва същия подход като възприетия по делото, по което е постановено решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29).

65. На първо място, подобна теза съответства на единния подход към понятието за предприятие, защитаван от Комисията и потвърден в практиката на Съда. В случай че дружеството майка е осъдено само заради действия, извършени от неговото дъщерно дружество, отказът да се приложи постановеното спрямо дъщерното дружество намаление на глобата в крайна сметка би означавал изкуствено да се разделят тези два субекта, които обаче са част от едно и също предприятие. В подобен контекст трябва да съществува известна последователност между глобата на дружеството майка и тази на дъщерното дружество. Всъщност би могло донякъде да изглежда противоречиво, от една страна, да се защитава единният подход към понятието за предприятие при определянето на отговорното за неправомерното поведение лице, а от друга, да се подкрепя разделен подход, когато трябва да се изведат всички последици от единния подход.

29 — Всъщност в решение Комисия/AssiDomän Kraft Products и др. (C-310/97 P, EU:C:1999:407, т. 56) Съдът посочва, че член 176 от Договора за ЕО (понастоящем член 266 ДФЕС) не го задължава по искане на заинтересованите лица да преразглежда идентични или сходни решения, страдащи по техни твърдения от същия порок, но адресирани до различни от жалбоподателя лица.

66. На второ място, задължението на Общия съд да отчете в полза на дружеството майка евентуално постановеното спрямо дъщерното дружество намаление на глобата би способствало за цялостното изпълнение на решението на Общия съд по отношение на дъщерното дружество. Този аргумент е още по-важен, тъй като Комисията не винаги показва готовност [30] да съобрази напълно последиците от постановеното спрямо дъщерното дружество намаление. По-нататък ще се върна на последния аргумент, тъй като според мен той е ключов за отговора, който в случая трябва да бъде даден на въпросите, повдигнати по първото и третото основание.

67. На трето място, не трябва да се забравя, че Общият съд има правомощие да упражнява пълен съдебен контрол върху размера на глобите, като при този тип контрол принципът ne ultra petita има много по-ограничена, дори незначителна роля в сравнение с ролята му при контрола за законосъобразност [31].

68. При упражняването на това правомощие Общият съд е длъжен за целите на определянето на подходящия размер на налаганата глоба да вземе предвид всички релевантни правни и фактически обстоятелства към момента на произнасянето му.

69. Като част от тези обстоятелства не е изключено евентуално да се вземат предвид изцяло производният характер на отговорността на дружеството майка в дадения случай и съответните последици от това в случай на намаляване на наложената на дъщерното дружество глоба. В този контекст би могло впрочем да се поддържа, че извеждането на последиците от подобно намаление за глобата на дружеството майка (чиято отговорност е изцяло производна от отговорността на дъщерното му дружество), в съчетание с изискването за идентичност на предмета на паралелните жалби на дружеството майка и неговото дъщерно дружество, се характеризира с известна автоматичност и не би трябвало да създава непреодолими трудности за Общия съд.

70. Колкото и голямо да е изкушението да се признае задължение на Общия съд в този смисъл, така би могло само частично да се отстранят неудобствата, пораждани от условностите и неизвестностите, които неизбежно съпътстват съдебния процес. Всъщност смятам, че намесата на съда — по смисъла на тезата на жалбоподателя — не може да бъде единствената или основната гаранция за ефективността на единния подход към понятието за предприятие и неизбежните последици за размера на глобата на дружеството майка, когато отговорността му е изцяло производна от отговорността на дъщерното му дружество.

71. Първо, и с риск да повторя нещо очевидно, съдебната намеса може да е само инцидентна, в смисъл че произнасянето на съда винаги е обусловено от предварителното подаване на жалба или няколко паралелни жалби. Всъщност в хипотеза като разглежданата по настоящото дело не е изключено дружеството майка да не намери за нужно или да не е в състояние да подаде жалба срещу решението, с което му се налага глоба за нарушение на правилата на конкуренцията солидарно с неговото дъщерно дружество. В такъв случай, независимо че спорното решение е адресирано до дружеството майка само поради извършените от дъщерното му дружество действия, дружеството майка несъмнено ще изгуби всяка възможност да ползва намалението на глобата, евентуално постановено от Общия съд по отношение на дъщерното дружество.

30 — Както е в настоящия случай. Защитаваният от Комисията подход в случая обаче е в противоречие с подхода ѝ по други дела, по които Комисията видимо поддържа обратното — че щом наложената на дружеството глоба е намалена въпреки липсата на искане в този смисъл в жалбата му, то Общият съд е иззел правомощията на Комисията по член 266, първа алинея ДФЕС (вж. по-специално решение Alliance One International/Комисия, C-679/11 P, EU:C:2013:606, т. 93 и 107).

31 — Вж. в този смисъл заключението на генералния адвокат Mengozzi по дело Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2012:499, т. 37) и заключението на генералния адвокат Poiares Maduro по дело Groupe Danone/Комисия (C-3/06 P, EU:C:2006:720, т. 49).

72. Второ, ако се предположи, че има паралелно подадени жалби от дружеството майка и съответно от дъщерното дружество, както е в настоящия случай, ще трябва освен това тези жалби да са с идентичен предмет, поне в частта, в която предполагат да се упражни контрол за законосъобразност.

73. Трето — и този аргумент според мен разкрива всички ограничения на тезата за задължителната съдебна намеса — дори при упражняването на пълен съдебен контрол Общият съд на практика може да вземе предвид своите констатации по отношение на дъщерното дружество за целите на изменението на наложената на дружеството майка глоба само ако към момента, в който се произнася по жалбата на дружеството майка, вече се е произнесъл по жалбата на дъщерното дружество (или ако се произнася по тях едновременно). Тъй като всяко дело се отличава с различен избор на процесуални действия и с различни обективни ограничения, не е изключено съдът на Съюза вече да се е произнесъл по жалбата на дружеството майка, когато се стигне до произнасяне по жалбата на дъщерното дружество.

74. Затова съм твърдо убеден, че съдържателната последователност на решенията по отношение съответно на дружеството майка и неговото дъщерно дружество в хипотеза като разглежданата в настоящия случай трябва да се гарантира на първо място от Комисията, която по силата на член 266, първа алинея ДФЕС е длъжна да вземе мерките, необходими за изпълнение на съдебните решения. Извън всички други съображения, именно тази институция носи задачата да извежда евентуалните последици за дружеството майка от съдебното решение, постановено по отношение на дъщерното дружество.

75. Трябва категорично да се подчертае необходимостта Комисията да съобразява всички последици за дружеството майка от направените констатации и възприетия краен извод по жалбата на дъщерното му дружество срещу решението, с което на двете дружества е наложена солидарно платима глоба. Това не може да зависи от съображения за целесъобразност. Винаги когато дъщерното дружество издейства пълна или частична отмяна на глобата, Комисията трябва да отчете това и в полза на дружеството майка. Нека припомня, че в случай като настоящия, а именно когато отговорността на дружеството майка е изведена единствено от действията, извършени от дъщерното му дружество, да се запази по-висок размер на глобата за дружеството майка от определения в крайна сметка за дъщерното дружество, би означавало част от глобата на дружеството майка да е наложена без никакво правно основание.

76. Въз основа на всички тези съображения ще разгледам по-подробно първото и третото основание за обжалване.

б) По първото основание

77. Що се отнася до първото основание — нарушение на състезателното начало, смятам, че макар да могат да се направят някои неизбежни сравнения с решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29), при всички случаи към отговора на въпроса трябва да се подходи по различен начин.

78. Всъщност оплакването по онова дело е било, че Общият съд не е предоставил възможност на Комисията да вземе отношение по възприетия от него подход — да намали наложената на Tomkins plc глоба на основания, които са били посочени единствено от дъщерното му дружество в паралелното дело, по което Общият съд постановява решение Pegler/Комисия[32]. Съдът отхвърля това оплакване, като постановява, че твърденията на Комисията за нарушаване на състезателното начало и на правото на справедлив съдебен процес се основават на твърдото убеждение на тази институция, че при липсата на изцяло идентични жалби е абсолютно

32 — T-386/06, EU:T:2011:115.

невъзможно дружеството майка Tomkins plc да черпи полза от констатацията за по-малка продължителност на нарушението, направена по отношение на неговото дъщерно дружество Pegler Ltd. Съдът обаче уточнява, че „тази възможност съществува при определени обстоятелства“ (C-286/11 P, EU:C:2013:29, т. 61).

79. За сметка на това в настоящия случай не може да се пренебрегне логиката в довода, че намаляването на размера на глобата на дъщерното дружество без намаляване на размера на глобата на дружеството майка изменя естеството [33] на отговорността на дружеството майка. Или отговорността на дружеството майка в настоящия случай вече не може да се разглежда като изцяло производна от отговорността на дъщерното дружество, или разликата в размера между глобата на дружеството майка и определената за дъщерното му дружество глоба няма никакво правно или законово основание.

80. При все това не съм убеден, че в производството, в което постановява обжалваното съдебно решение, Общият съд наистина е нарушил състезателното начало, което по-специално предполага страните да се запознаят и да могат да обсъдят при условията на състезателност както фактическите обстоятелства, така и правните съображения, които са с решаващо значение за изхода на спора [34] — независимо дали съдът служебно е повдигнал съответния въпрос или не.

81. Всъщност, дори да се допусне, че трябва да се приемат доводите, според които обжалваното съдебно решение във връзка с постановеното на същия ден решение по дело Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423) изменя извода за естеството на отговорността на жалбоподателя, според мен обжалваното съдебно решение не може да се смята за проблемно от гледна точка на правото на защита.

82. Ето защо мисля, че да се сочи в случая нарушение на състезателното начало като основание за обжалване, е ако не неотносимо, то със сигурност неоснователно.

83. Неотносимо е, защото евентуалното изменение на извода за естеството на отговорността не е направено с обжалваното съдебно решение, а е обща последица от него и от постановеното на същия ден решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423).

84. При всички случаи то е неоснователно, тъй като изобщо не е доказано, че Общият съд е постановил обжалваното съдебно решение, без да даде възможност на страните да обсъдят дадено фактическо обстоятелство или правно съображение. Обратното би означавало съдът да бъде задължен системно да изслушва страните относно потенциалното въздействие на становищата по свързани или паралелни дела.

85. Накрая, трайно е установено, че евентуалното нарушение от страна на Общия съд на определено процесуално право, например на състезателното начало, може да доведе до отмяна на решението му само ако се докаже, че това нарушение е повлияло върху изхода на спора [35].

86. Според мен в настоящия случай това не е доказано. Всъщност не е установено, че евентуално изслушване на жалбоподателя — по смисъла на поддържаната от него теза — неминуемо е щяло да промени изхода на спора.

33 — Формулировката на доводите по това основание наистина е донякъде объркваща, но всъщност жалбоподателят има предвид именно изменение на естеството на отговорността, а не просто утежняване на отговорността му.

34 — Това изискване наскоро бе напомнено в решение СХВП/National Lottery Commission (C-530/12 P, EU:C:2014:186, т. 54 и цитираната съдебна практика).

35 — Вж. по-специално решение Gascogne Sack Deutschland/Комисия (C-40/12 P, EU:C:2013:768, т. 81 и цитираната съдебна практика).

в) По третото основание

87. Твърденията по третото основание също не са убедителни.

88. Както посочих по-горе, от решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29) не може да се направи извод, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото или е упражнил неправилно правомощието си за пълен съдебен контрол, когато в настоящия случай не е изравнил размера на наложената на жалбоподателя глоба с този на глобата, определена в крайна сметка за неговото дъщерно дружество по делото, по което е постановено решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423).

89. Що се отнася до първата част от това основание, намирам за съвсем неубедителни доводите на жалбоподателя, които по същество се свеждат до това, че Общият съд се е произнесъл извън пределите на правомощието си за пълен съдебен контрол, доколкото при упражняването на такъв контрол е изменил извода за естеството на отговорността му.

90. В продължение на съображенията ми по първото основание, достатъчно е да припомня, че проблемно от гледна точка на изменения извод за обхвата на отговорността евентуално може да е намаляването на глобата по паралелното дело Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), а не обжалваното съдебно решение само по себе си.

91. Колкото до втората част от третото основание, тя до голяма степен се отнася до изводите, които следват от решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29).

92. Смятам за необходимо отново да припомня, че Съдът споменава само възможност за Общия съд да вземе предвид в полза на дружеството майка същото намаление като определеното за неговото дъщерно дружество, когато дружеството майка и дъщерното му дружество оспорват наложените им глоби с паралелни жалби с един и същ предмет. Впрочем това според мен съвсем ясно личи от използваните от Съда думи, и по-специално от двукратното използване на думата „възможност“ в точка 61 от посоченото решение. Макар Съдът да постановява, че правомощието за пълен съдебен контрол позволява на Съда да изравни размера на глобата на дружеството майка с определения за дъщерното дружество по паралелно подадената от последното жалба, той в никакъв случай не го издига в задължение.

93. Поради посочените по-горе причини установяването на подобно задължение би премахнало само частично неудобствата, пораждани от неизравнения размер на глобите, наложени съответно на дружеството майка и на дъщерното му дружество.

94. При всички случаи, ако Съдът реши да наложи подобно задължение на Общия съд, което не ми се струва никак подходящо предвид задължението на Комисията по член 266, първа алинея ДФЕС да осигури изпълнението на съдебните решения, това задължение за намеса от страна на съда би могло да се предвиди само при определени условия.

95. Наред с необходимостта да са подадени паралелно жалби пред Общия съд от дъщерното дружество и от дружеството майка, трябва също така жалбите да са с *един и същ предмет*, както ясно личи от решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29).

96. Макар в него Съдът да не очертава ясно понятието за предмет, все пак няма съмнение, че два съществени фактора позволяват да се разбере съдържанието му.

97. От една страна, Съдът не изисква идентичност на посочените основания или на доводите в тяхна подкрепа. Подобен подход би бил твърде ограничителен и би обрекъл на неуспех всеки опит за изравняване на размера на глобите от страна на Общия съд в рамките на правомощието му за пълен съдебен контрол.

98. От друга страна, не е достатъчно петитумът на жалбите съответно на дъщерното дружество и на дружеството майка да съдържа едно и също искане, за да се направи извод, че е налице идентичност на предмета. По същия начин извод за идентичност на предмета не може да се направи просто въз основа на общото оспорване на глобата като неподходяща или непропорционална с оглед на критериите продължителност и тежест на нарушението.

99. Струва ми се, че по този въпрос Съдът потвърждава подхода, възприет от Общия съд по дело Tomkins/Комисия (T-382/06, EU:T:2011:112), като разграничава оплакванията относно продължителността на нарушението според това дали се отнасят до един и същ аспект. Всъщност по онова дело Общият съд изравнява размера на глобите само до тази степен. В точка 56 от решението си Съдът видимо потвърждава направеното от Общия съд разграничение, като постановява, че той правилно е отказал да вземе предвид в делото по жалбата на Tomkins plc твърдението за грешка на Комисията при прилагането на възпиращ коефициент към Pegler Ltd. В този контекст Съдът посочва, че в точки 56—58 от същото решение Общият съд е извел съответното заключение от обстоятелството, че жалбата на Tomkins plc не е насочена срещу грешка на Комисията при прилагането на възпиращия коефициент.

100. Да се върнем на настоящия случай: макар да е вярно, че пред Общия съд жалбоподателят не само сочи множество основания, свързани с възможността да му бъде търсена отговорност за нарушението, но и оспорва констатацията за периода на нарушението, все пак той не я оспорва от същата гледна точка като Total France. Всъщност Total France възразява не само срещу констатациите относно действителното му участие в нарушението в определени периоди, но и срещу използвания при изчисляването на глобата метод за определяне на приложимия коефициент за продължителността на нарушението.

101. Същевременно именно оплакването от нарушение на принципите на равно третиране и пропорционалност при прилагането на методологията, произтичаща от Насоките, довежда Общия съд до решението да намали размера на глобата, наложена на дъщерното дружество на жалбоподателя.

102. Ето защо, дори да се допусне, че Общият съд е бил длъжен да вземе предвид намалението на глобата, което е постановил по отношение на Total France, според мен не е било възможно да намали в същата степен глобата на жалбоподателя. Всъщност пред Общия съд жалбоподателят не оспорва използваната методология във връзка с продължителността и следователно по този въпрос жалбата му не е със същия предмет като жалбата на дъщерното му дружество Total France.

103. Колкото до оплакването от нарушение на принципа за равно третиране, отново се поставя въпросът дали Общият съд е трябвало служебно да постанови същото намаление на глобата като определеното за Total France.

104. В това отношение е достатъчно да се припомни, че пълният съдебен контрол не е равнозначен на служебен контрол и че с изключение на абсолютните основания за отмяна, които съдът е длъжен да вземе предвид служебно, например непълнота на мотивите на обжалваното административно решение, основанията за отмяната му трябва да бъдат посочени от жалбоподателя, който следва и да докаже наличието на тези основания [36].

36 — Вж. по-специално решения KME Germany и др./Комисия (C-272/09 P, EU:C:2011:810, т. 104), Chalkor/Комисия (C-386/10 P, EU:C:2011:815, т. 64) и KME Germany и др./Комисия (C-389/10 P, EU:C:2011:816, т. 131).

105. След като в първоинстанционното производство жалбоподателят не е оспорил методологията, приложена при определянето на коефициента за продължителност на нарушението за целите на определянето на размера на глобата, според мен при обжалването на решението на Общия съд той вече няма основание да твърди, че Общият съд го е третирал по-неблагоприятно в сравнение с дъщерното му дружество.

106. Освен това, тъй като нарушението на принципа за равно третиране не е абсолютно основание за отмяна [37], Общият съд не е бил правно задължен да вземе предвид неправилното прилагане на коефициента, и то въпреки че този порок е бил изтъкнат пред него в производството по паралелната жалба на Total France.

107. Тези съображения важат и за оплакването от нарушение на принципа на пропорционалност. Наистина Общият съд трябва да упражнява правомощието си за пълен съдебен контрол при спазване на този принцип, но това не означава, че той е длъжен по собствен почин да разгледа всеки аспект, в който този принцип може да е нарушен.

108. С оглед на всички тези съображения смятам, че първото и третото основание за обжалване не са налице.

Б – *Второ основание: допуснати в обжалваното съдебно решение грешки при прилагане на правото по въпроса за мотивирането*

109. Жалбоподателят поддържа, че Общият съд е допуснал множество „грешки по въпроса за мотивирането“ при упражняването съответно на контрол за законосъобразност и на правомощието си за пълен съдебен контрол.

1. Първа част: наличие на грешка при прилагане на правото от страна на Общия съд при упражняването на контрол за законосъобразност, доколкото той не е санкционирал Комисията за неизпълнението на задължението ѝ за мотивиране

а) Доводи на страните

110. Жалбоподателят посочва две оплаквания.

111. На първо място, той твърди, че Общият съд е допуснал грешки при проверката дали спорното решение е мотивирано по отношение на доводите, изтъкнати с цел да се обори презумпцията за решаващо влияние.

112. Според Total в съответствие с изводите от решение Elf Aquitaine/Комисия [38] в настоящия случай по няколко съображения е трябвало за Комисията да важат по-високи изисквания за мотивиране по въпроса защо според нея представените доказателства не са достатъчни за оборване на презумпцията.

113. Първо, спорното решение не следвало постоянната ѝ практика при вземане на решения, а бележело промяна в подхода — каквато е констатирана по делото, по което е постановено решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620) — при прилагането на презумпцията за решаващо влияние на дружествата майки върху дъщерните им дружества. Второ, тази

37 — Както личи от факта, че Съдът е отказвал да разгледа това основание, когато е въведено в производството пред него като ново основание (вж. решения Langnese-Iglo/Комисия, C-279/95 P, EU:C:1998:447, т. 53—56 и The Dow Chemical Company/Комисия, C-179/12 P, EU:C:2013:605, т. 80—83).

38 — C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 150—165.

промяна в подхода водела до значителна разлика в третирането на жалбоподателя, което изисквало специалното внимание на Комисията. Трето, трябвало да се подчертае, че в настоящия случай отговорността на жалбоподателя е изцяло производна от отговорността на дъщерното му дружество, което е единственото между тях, участвало пряко в нарушението. Четвърто, Total разбрало за обвиненията едва когато му било изпратено изложението на възраженията, а това потенциално можело да засегне правото на защита.

114. Като се позовава на решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620) (по-специално на точки 160 и 167 от него), Total поддържа, че противно на приетото от Общия съд в точка 123 от обжалваното съдебно решение, Комисията не е разгледала всички посочени от него доказателства. Общият съд не санкционирал непълнотата на мотивите на спорното решение по този въпрос, което е съществено процесуално нарушение. Според жалбоподателя обжалваното съдебно решение внасяло объркване (вж. по-специално точки 74 и 146 от обжалваното съдебно решение) между възможността за Комисията да презюмира, че щом дружеството майка притежава изцяло дъщерното дружество, двете образуват обща стопанска единица, и законната възможност на дружеството, което иска да обори тази презумпция, да изтъкне всичко, с което би могло да докаже, че двете дружества не представляват такава единица.

115. На второ място, Total твърди, че като е заместил със свои мотивите на Комисията, вместо да санкционира непълнотата на мотивите на спорното решение, Общият съд е превишил правомощията си в областта на контрола за законосъобразност, което непременно би трябвало да наложи отмяна на обжалваното съдебно решение. Това се отнасяло най-вече за мотивите, с които е отговорено на доводите съответно за финансовата самостоятелност на Total Raffinage Marketing (T-566/08, EU:T:2013:423) (по-специално точки 89 и 90 от обжалваното съдебно решение), неинформирането на дружеството майка от страна на дъщерното дружество за дейността му на пазара (точка 95 от обжалваното съдебно решение), липсата на указания, давани от дружеството майка на жалбоподателя (точка 99 от обжалваното съдебно решение) и накрая, липсата на служители, съвместяващи функции в управителните органи на дружеството майка и на дъщерното дружество (точки 75—80 от обжалваното съдебно решение).

116. Комисията поддържа, че тези оплаквания трябва да бъдат отхвърлени като недопустими и при всички случаи неоснователни.

б) Съображения

i) Допустимост

117. Най-напред следва да се прецени дали твърденията по това основание са допустими в тази им част.

118. Както посочва Комисията, напълно основателно може да се постави въпросът дали жалбоподателят не изменя предмета на отнесения пред Общия съд спор, като посочва тук за първи път проблема с мотивите на спорното решение като съществено процесуално нарушение.

119. Всъщност точките от обжалваното съдебно решение, срещу които е насочено второто основание на настоящата жалба[39] и в които Общият съд отговаря на доводите по втората част от четвъртото изтъкнато пред Общия съд основание, видимо се отнасят преди всичко до въпроса дали Комисията е допуснала явна грешка в преценката на доказателствата, представени с цел оборване на презумпцията за решаващо влияние.

39 — Точки 88—93 и 94—96 от обжалваното съдебно решение.

120. Жалбоподателят впрочем подчертава, че оплакванията му по разглежданото тук основание са за „пълна немотивираност“ на спорното решение, която Общият съд е трябвало да констатира служебно.

121. В това отношение е трайно установено, че неспазването на наложеното с член 296 ДФЕС задължение за мотивиране на актовете на институциите, разглеждано като съществено процесуално изискване, *може* да бъде служебно взето предвид от съда. Тази възможност логично произтича от необходимостта произнасящият се по спора съд да е запознат със съображенията на автора на акта, за да може да упражни контрол. Също така е трайно установено, че основната цел на задължението за мотивиране на индивидуалните решения е да се даде възможност за упражняване на съдебен контрол [40].

122. Въпросът дали липсата на мотиви *трябва* да се взема предвид служебно във всички случаи, е много по-деликатен и предвид особените обстоятелства в разглеждания случай трябва да получи отрицателен отговор.

123. Според мен, когато се произнася по правилността на преценката, съдържаща се в обжалвания акт, в конкретния случай — преценката на доказателствата, представени с цел да се обори презумпцията за решаващо влияние на жалбоподателя върху дъщерното му дружество, съдът трябва непременно — за да упражни такъв контрол — да разполага с възможност да разбере съдържанието на акта и съображенията на автора му. С други думи, проверката дали е правилна преценката на Комисията непременно включва проверка, макар и имплицитна, за пълнота на мотивите на спорното решение.

124. Затова напълно подкрепям позицията на Комисията, че Общият съд не може да бъде задължен служебно да упражнява контрол върху мотивите на спорното решение в аспекти, които не са посочени пред него. Впрочем неотдавна Съдът се произнесе в този смисъл, като в производство по обжалване на решение на Общия съд отхвърли две твърдения за наличие на отменителни основания, визиращи мотивите на спорното решение, доколкото тези твърдения не са били изрично изтъкнати в първоинстанционното производство, както е и в настоящия случай [41].

125. В това отношение настоящият случай се различава от разгледания в решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620), постановено по дело, по което въпросът за мотивите, с които са отхвърлени доводите, изложени от жалбоподателя с цел да обори презумпцията за решаващо влияние, е бил повдигнат в първоинстанционното производство [42].

126. В настоящия случай се налага изводът, че жалбоподателят е фокусирал доводите си върху самото прилагане спрямо него на презумпцията, че е упражнявал решаващо влияние върху дъщерното си дружество Total France, и върху доказателствата, с оглед на които Комисията трябвало да приеме, че презумпцията е оборена. Следователно критикуваните точки от обжалваното съдебно решение се отнасят до правилността на преценката на Комисията и евентуалната непълнота на изложението на мотивите на спорното решение от гледна точка на спазването на съществените процесуални изисквания.

127. Ето защо смятам, че в първата им част твърденията по това основание трябва да бъдат изцяло отхвърлени като недопустими.

40 — Вж. по-специално решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 148 и цитираната съдебна практика).

41 — Вж. решение Gascogne Sack Deutschland/Комисия (C-40/12 P, EU:C:2013:768, т. 46—55 и 61—64).

42 — Вж. точка 9 от това решение, в която се споменава, че второто разгледано от Общия съд основание е било непълнота на мотивите.

128. Всъщност ми се струва немислимо да се санкционира Общият съд за това, че не е разгледал въпрос, който не е бил пряко повдигнат пред него. Обратният извод според мен би бил в противоречие с ръководните начала на процеса, доколкото би наложил несъразмерно задължение на съда, задължение, което би се основавало на стремежа донякъде да се „компенсира“ одобреното от Съда прилагане на презумпцията за влиянието на дружествата майки върху дъщерните им дружества. По-нататък ще се върна на този въпрос.

129. Доколкото Съдът може да не възприеме този извод, следва да обсъдя и по същество въпроса дали Общият съд е действал в разрез с изводите от решение Elf Aquitaine/Комисия.

ii) Обхват на задължението за мотивиране съгласно решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P)

130. Жалбоподателят изглежда внушава, че въпросът за служебната преценка на мотивираността на актовете на институциите се представя в друга светлина и с особена острота, когато става дума за решения на Комисията, в които се прилага презумпцията за решаващо влияние. Всъщност според жалбоподателя, ако се следват изводите от решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620), то в него Съдът в частност е подчертал както че Комисията е длъжна да включи в спорното решение „обстойно изложение“ на причините, поради които смята, че представените от дружеството майка жалбоподател доказателства не са достатъчни за оборване на приложената в това решение презумпция, така и че Общият съд трябва да отдели *особено внимание* на въпроса дали Комисията е изпълнила това задължение (точка 167 от решението).

131. Припомням, че в решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620) Съдът в частност подчертава, че що се отнася по-специално до решение на Комисията, което по отношение на някои адресати се основава изключително на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, следва да се установи, че Комисията, при всички случаи — с риск иначе да направи тази презумпция на практика необорима — е длъжна да изложи по подходящ начин на тези адресати причините, поради които посочените правни и фактически доказателства не са били достатъчни, за да оборят посочената презумпция. Задължението на Комисията да мотивира своите решения по този въпрос произтича по-конкретно от оборимия характер на посочената презумпция, за оборването на която се изисква от заинтересованите лица да представят доказателство относно икономическите, организационните и юридическите връзки между засегнатите дружества (точка 153 от същото решение).

132. В този контекст Съдът уточнява, че макар Комисията да не е длъжна да изрази позиция по всички доводи, приведени пред нея от заинтересованите лица, Общият съд е длъжен — *с оглед на всички обстоятелства по конкретния случай* — да отдели особено внимание на въпроса дали това последно решение съдържа обстойно изложение на причините, поради които Комисията счита, че представените от жалбоподателя доказателства не са достатъчни за оборване на приложената в това решение презумпция (точки 161 и 167 от решението).

133. Извън факта, който споменах и по-горе, че пред Общия съд е бил повдигнат въпросът за мотивираността на решението на Комисията в частта му относно прилагането на презумпцията за решаващо влияние и относно доводите, изложени с цел тя да бъде оборена, според мен Съдът е искал да изтъкне наличието на особени обстоятелства, а не да установи някакви по-високи изисквания за мотивиране и наред с това да задължи Общия съд да проявява особена бдителност в това отношение.

134. Според мен това ясно личи от думите на Съда: след като припомня постоянната съдебна практика в областта на мотивирането на актовете с индивидуално приложение[43], и по-специално правилото, че изискването за мотивиране трябва да е съобразено с всеки отделен случай, той подчертава именно характерните особености на конкретния случай.

135. Най-напред Съдът посочва, че в едно-единствено съображение от спорното решение по онова дело действително са изложени причините, поради които Комисията отхвърля доводите на жалбоподателя за предполагаемата самостоятелност на дъщерното му дружество[44].

136. След това Съдът отбелязва, че разглежданото дело се характеризира с неоспорения в производството пред него факт, че между решение „Органични пероксиди“[45] и спорното решение по посоченото дело[46] настъпва промяна в подхода спрямо жалбоподателя.

137. Видно от текста на решението му, единствено поради „особените обстоятелства“ Съдът в крайна сметка заключава, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че спорното решение е съобразено с член 253 ЕО, и като не е санкционирал опорочаващата спорното решение липса на мотиви относно наложената на жалбоподателя глоба[47].

138. Според мен в настоящия случай няма противоречие с изводите от онова съдебно решение.

139. На първо място, смятам, че както правилно отбелязва Комисията, и решението на Комисията, и конкретните обстоятелства, довели до приемането му, трябва да се разграничат от тези, във връзка с които е постановено решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620). Безспорно в настоящия случай решението на Комисията има по-плътни и определено по-недвусмислени мотиви[48] в сравнение с решението ѝ, разглеждано по онова дело.

140. На второ място, съмнително е дали в разглежданото тук решение Комисията се е отклонила от установената си практика по вземане на решения. Тя всъщност се характеризира с известна праволинейност при прилагането на въведената презумпция за действително упражняване на влияние в отношенията между дружествата майки и изцяло притежаваните от тях дъщерни дружества. Всъщност според мен прилагането на тази презумпция от Комисията и утвърждаването ѝ в практиката на Съда[49] значително предшестват приемането на спорното решение.

141. Поради всички тези съображения смятам, че не могат да се приемат доводите за предполагаемото неспазване на задължението за мотивиране, така както това задължение е изяснено в решение Elf Aquitaine/Комисия.

43 — Вж. решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 144—155).

44 — Пак там (т. 168).

45 — Решение C(2003) 4570 окончателен от 10 декември 2003 г. относно производство по член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/E-2/37.857 — Органични пероксиди) (ОВ L 110, 2005 г., стр. 44).

46 — А именно Решение C(2004) 4876 окончателен на Комисията от 19 януари 2005 г. относно процедура за прилагане на член 81 [ЕО] и член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/E 1/37.773 — MXOK) (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, EU:C:2011:620, т. 163—167).

47 — Вж. решение Elf Aquitaine/Комисия (C-521/09 P, EU:C:2011:620, т. 170).

48 — Отнасящата се до жалбоподателя част от анализа кое е отговорното за нарушението предприятие обхваща около двадесет съображения (съображения 574—586 от спорното решение).

49 — Вж. по-специално решение Akzo Nobel и др./Комисия (C-243/12 P, EU:C:2009:536, т. 58—63 и цитираната съдебна практика).

142. Във всички случаи не съм убеден, че Общият съд е допуснал каквато и да било грешка при „анализа на мотивите“ на спорното решение. Всъщност ми се струва, че Общият съд надлежно е взел предвид всички доказателства, с които жалбоподателят се е опитвал да оспори и обори презумпцията за решаващо влияние в този контекст [50], и действително се е уверил, че Комисията е съобразила фактите и доказателствата, които са ѝ били представени с отговора на изложението на възраженията. За това свидетелстват обстойните съображения на Общия съд по доводите, които жалбоподателят сочи по този въпрос, а именно че няма служители, съвместяващи функции в ръководството на жалбоподателя и в ръководството на Total France (точки 75—81), че Total France самостоятелно определяло търговската си стратегия (точки 82—87), че Total France било финансово самостоятелно и продажбите на парафинови восъци имали незначителен дял в неговия оборот (точки 88—93), че Total France не е информирало жалбоподателя за дейността си на пазара (точки 94—96) и че Total France не е следвало указанията на жалбоподателя, а е действало от свое име и за своя сметка (точки 97—100).

143. Противно на поддържаното от жалбоподателя, смятам, че в посочените съображения не е допуснато никакво объркване между възможността за прилагане на презумпцията за решаващо влияние, произтичаща от съдебната практика, и законната възможност на всяко дружество да сочи доказателства, за да обори посочената презумпция.

144. Накрая, не намирам за убедително и оплакването, че по-специално в точки 89, 90, 95, 98 и 99 Общият съд е заместил непълните мотиви на Комисията със свои.

145. Всъщност някои от тези пасажи съдържат съображения, изложени за изчерпателност [51], чиято евентуална неправилност не е основание за отмяна на съдебното решение [52], а и макар в пасажите от решението си по втората част от четвъртото основание Общият съд да преповтаря някои от съображенията на Комисията, като същевременно ги подлага на критичен анализ в светлината на обсъжданията между страните, това не може да се окачестви като опит за замяна на мотиви.

146. Ето защо предлагам твърденията по второто основание в първата им част да се отхвърлят като недопустими и при всички случаи неоснователни.

2. Втора част: непълнота на мотивите на Общия съд във връзка с упражняването на правомощието му да измени спорното решение

а) Доводи на страните

147. Жалбоподателят критикува Общия съд за това, че и той не е проверил дали размерът на глобата е подходящо мотивиран от гледна точка както на тежестта, така и на продължителността на нарушението, въпреки че е извършил тази проверка в решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423). Според Total Общият съд е допуснал две грешки при прилагане на правото: първо, не е проверил самостоятелно и служебно дали наложената глоба е подходяща, и второ, мотивирал е неправилно изводите си, като в точка 224 от обжалваното съдебно решение само е посочил, че размерът на глобата е подходящ „с оглед на всички обстоятелства по случая“.

50 — Вж. анализа на четвъртото основание в точки 67—102 от обжалваното съдебно решение.

51 — Това се отнася за точки 80 и 99 от обжалваното съдебно решение.

52 — Вж. по-специално решение Комисия/Deutsche Post (C-399/08 P, EU:C:2010:481, т. 75 и цитираната съдебна практика).

148. Комисията поддържа, че твърденията на жалбоподателя трябва да бъдат отхвърлени в тази им част.

б) Съображения

149. Според мен във втората си част твърденията на жалбоподателя по второто основание имат два аспекта. Първият е тясно свързан с въпросите, повдигнати по първото основание, защото се търси сравнение с размера на глобата, определена в решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423). Вторият се отнася по-общо до непълното мотивиране на извода, че наложената глоба е подходяща.

150. Относно първия аспект препращам към съображенията, които изложих по-горе. Всъщност не само че Общият съд не е бил длъжен да изравнява размера на наложената на жалбоподателя глоба с определения в крайна сметка за дъщерното му дружество, но и оплакванията на жалбоподателя пред Общия съд във връзка с продължителността на нарушението не засягат същия аспект като санкционирания от Общия съд, тоест нямат „същия предмет“.

151. Относно втория аспект не смятам, че конкретно посочените от жалбоподателя точки от обжалваното съдебно решение (точки 214—219 и 224) са опорочени поради грешка в преценката или поради непълнота на мотивите, колкото и общи или лаконични да изглеждат изложените от Общия съд съображения.

152. В настоящия случай следва да се припомни, че по изтъкнатите пред него основания за искането да измени спорното решение Общият съд посочва следното [53].

153. Най-напред той отхвърля твърденията по осмото посочено пред него основание, а именно че следва да се отмени наложената на жалбоподателя глоба, доколкото е допуснато нарушение на Насоките от 2006 г. и размерът на глобата е непропорционален. Изложените от Общия съд съображения по това основание [54] не съдържат никакво двусмислие, а и изобщо не се оспорват в настоящото производство по обжалване на решението му.

154. След това въз основа на съвсем достатъчни според мен разсъждения [55] Общият съд отхвърля всички доводи на жалбоподателя по деветото основание, а именно че размерът на глобата следва значително да се намали, доколкото според жалбоподателя погрешно са определени тежестта и продължителността на твърдените практики и е нарушено правото му на защита.

155. Освен това, що се отнася до оплакването от непълнота на мотивите по въпроса защо не е взета предвид липсата на последици от спорните практики за съответния пазар, Общият съд наистина посочва, че анализът на мотивите е част от контрола за законосъобразност на спорното решение, упражняван по силата на член 230 ЕО [56], но с това съвсем не отказва да отговори на доводите, изтъкнати от жалбоподателя в първоинстанционната жалба [57].

156. Според мен тези съображения важат и що се отнася до доводите, с които се оспорват изводите на Комисията за продължителността на нарушението (вж. точки 215—219 от обжалваното съдебно решение).

53 — Вж. точки 191—224 от обжалваното съдебно решение.

54 — Пак там (т. 193—204).

55 — Пак там (т. 208—220, 222 и 223).

56 — Вж. точка 212, първо изречение от обжалваното съдебно решение.

57 — Вж. точка 212, трето изречение от обжалваното съдебно решение.

157. Накрая, не мога да приема доводите, че изводът в точка 224 от обжалваното съдебно решение, според който размерът на наложената на жалбоподателя глоба е подходящ „с оглед на всички обстоятелства по случая“, бил твърде неясен и общ и това доказвало, че Общият съд не е изпълнил задължението си да упражни пълен съдебен контрол.

158. Жалбоподателят не само пропуска да отбележи, че изводът на Общия съд в точка 224 от обжалваното съдебно решение е направен след анализ на всички изтъкнати основания в подкрепа на искането за изменение на спорното решение, но и не посочва по кои точно аспекти, обсъдени в хода на производството, разсъжденията на Общия съд са немотивирани.

159. Дори да се допусне, че оплакванията на жалбоподателя в действителност са насочени срещу проверката на Общия съд дали наложената глоба е подходяща, той пак пропуска да спомене кои факти и доказателства според него е трябвало да бъдат взети предвид при упражняването на пълния съдебен контрол. Когато упражнява такъв контрол, Общият съд не може да е длъжен да замества със свои мотивите на Комисията, като служебно преценява дали не са възможни други оплаквания по отношение на оспорваните части от нейното решение [58].

160. Поради всички тези причини предлагам твърденията по второто основание да бъдат изцяло отхвърлени.

B – *По четвъртото, петото и шестото основание — за отмяна или изменение на размера на глобата*

161. По четвъртото основание жалбоподателят при условията на евентуалност предявява искане Съдът — с оглед на изложените съображения по-специално по третото основание — да използва в пълна степен правомощието си да измени обжалваните решения, като отмени или намали размера на наложената на Total глоба предвид всички обстоятелства по делото от правна страна.

162. По петото основание, при условията на евентуалност спрямо предходното жалбоподателят моли Съда, дори и без да отменя обжалваното съдебно решение, да установи, че Общият съд е упражнил неправилно правомощието си за изменение на спорното решение, и да намали наложената на Total глоба до размера на глобата, определена за неговото дъщерно дружество с решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), тоест да намали глобата със сума от 2 704 158 EUR.

163. По шестото и последно основание, при условията на евентуалност спрямо предходното жалбоподателят иска във всички случаи Съдът да изравни основния размер на наложената му глоба с определения за дъщерното му дружество Total France или, в случай че дъщерното дружество обжалва съответното решение на Общия съд — с решението на Съда по тази жалба на дъщерното дружество, ако Съдът приеме, че етапът на производството му позволява да реши спора, или пък с решението на Общия съд, ако Съдът му върне делото за ново разглеждане. По същите причини Total смята, че евентуалната отмяна на наложената на дъщерното му дружество глоба непременно трябва да доведе до отмяна и на неговата глоба.

164. Тъй като първите три основания за обжалване не са налице, според мен трябва да се отхвърли твърдението за наличие на четвъртото основание, което зависи от евентуалното констатиране на някое от тях и най-вече на третото.

58 — Вж. в този смисъл решение Siemens и др./Комисия (C-239/11 P, C-489/11 P и C-498/11 P, EU:C:2013:866, т. 340).

165. Извън това е достатъчно да се напомни, че когато се произнася по правни въпроси в производство по обжалване на решение на Общия съд, Съдът не е компетентен по съображения за справедливост да замества със своя преценката на Общия съд, който в пределите на своето правомощие за пълен съдебен контрол се е произнесъл по размера на глобите, наложени на предприятия за това, че са нарушили правото на Съюза [59].

166. Важно е да се отбележи, че Общият съд вече е бил сезиран с искане за намаляване на размера на наложената на жалбоподателя глоба и че след като разгледал неговите доводи и упражнил правомощието си за пълен съдебен контрол, той е постановил, че няма основание за подобно намаление.

167. Остава още да се определи дали в настоящия случай Съдът следва да изравни размера на наложената на жалбоподателя глоба с намаления размер на глобата за дъщерното дружество, обсъждан по паралелното дело Total Marketing Services/Комисия (C-634/13 P), висящо пред Съда (вж. другото ми представено днес заключение, точки 103—112).

168. Всъщност по посоченото дело предлагам частично да се отмени решението на Общия съд и размерът на наложената на това дъщерно дружество глоба да бъде намален на 116 364 588 EUR, за да се отчете фактът, че Общият съд неправилно е потвърдил извода, че Total France е продължило да участва в картела на пазара за парафинови восъци след техническата среща на 11 и 12 май 2004 г.

169. Оттук възниква въпросът дали по настоящото дело посоченото намаление следва да бъде взето предвид по отношение на жалбоподателя в съответствие с признатата в решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29) възможност за такъв подход.

170. По този конкретен аспект е важно да се отбележи, че в първоинстанционното производство жалбоподателят, също както дъщерното му дружество Total France, е поддържал — с първата част от твърденията си по деветото основание — че по отношение на дъщерното му дружество Комисията неправилно е определила 28 април 2005 г. за датата, на която то е преустановило участието си в нарушението на пазара на парафиновите восъци [60].

171. Следователно по този въпрос жалбите, които жалбоподателят и съответно от дъщерното му дружество Total France подават пред Общия съд и по които са образувани делата, приключили с решения Total/Комисия (T-548/08, EU:T:2013:434) и Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423), имат еднакъв предмет по смисъла на решение Комисия/Tomkins (C-286/11 P, EU:C:2013:29).

172. При тези обстоятелства съгласно произтичащата от упоменатото решение съдебна практика съдът на Съюза е овластен пряко да съобрази последиците от допълнителното намаление на глобата, което предлагам по отношение на дъщерното дружество на жалбоподателя по паралелното дело Total Marketing Services/Комисия (C-634/13 P), висящо пред Съда.

173. За сметка на това съдът на Съюза в никакъв случай няма правомощието да изравни размера на глобата на жалбоподателя със сумата, произтичаща от първото намаляване на глобата с решението на Общия съд, тоест намаляването ѝ поради констатирането на нарушение на принципите на пропорционалност и равно третиране, допуснато при изчисляването на продължителността на участието на Total France в нарушението (вж. точка 13 от настоящото заключение).

59 — Вж. по-специално решение E.ON Energie/Комисия (C-89/11 P, EU:C:2012:738, т. 125 и цитираната съдебна практика).

60 — В това отношение вж. точка 215 от обжалваното съдебно решение.

174. Обобщено казано, при обстоятелствата по настоящия случай Съдът е овластен пряко да съобрази намалението, което предлагам по паралелното дело Total Marketing Services/Комисия по отношение на дъщерното дружество Total France, но не може да съобрази пряко намалението, постановено от Общия съд в неговото решение Total Raffinage Marketing/Комисия (T-566/08, EU:T:2013:423).

175. Ето защо би могло да се окаже твърде изкуствено Съдът сам да изравнява глобите при тези обстоятелства. Всъщност Съдът не е овластен да съобрази първото намаление на глобата (тоест постановеното от Общия съд), а би могъл да вземе предвид само второто, в случай че приеме предложенията ми по дело Total Marketing Services/Комисия (C-634/13 P), висящо пред Съда. Според мен това обективно положение е показателно за всички ограничения пред намесата на съда.

176. Въпреки това, както посочих по-горе, трябва категорично да се подчертае, че по силата на член 266, първа алинея ДФЕС преди всичко Комисията е тази, която ще трябва да изведе последиците от бъдещото съдебно решение. Това означава, че при всички случаи Комисията не може да изисква от жалбоподателя глоба с по-голям размер от тази, която в крайна сметка ще дължи неговото дъщерно дружество Total France съгласно съдебното решение, с което ще се сложи край на производството по паралелното дело Total Marketing Services/Комисия (C-634/13 P), висящо пред Съда.

177. С това единствено условие смятам, че твърденията по последните три основания не могат да бъдат приети.

VI – **Заключение**

178. По изложените по-горе съображения предлагам на Съда да се произнесе, както следва:

1) Отхвърля жалбата.

2) Осъжда Total SA да заплати съдебните разноски.